

Přílohy

Příloha č. 1 – Tazatelské otázky

TO1: Jaké konkrétní bariéry vnímáte ze strany romských klientů?

TO2: Jak si vysvětlujete původ těchto bariér u romských klientů?

TO3: Jaké konkrétní bariéry vnímáte z Vaší strany?

TO4: Jak si vysvětlujete původ těchto bariér u sociálních pracovníků?

TO5: Jaký vliv mají bariéry na Vaší spolupráci?

TO6: Jak se snažíte působení těchto vlivů předcházet?

Příloha č.2 - Přepis rozhovoru I4

TO č. 1: Jaké konkrétní bariéry vnímáte ze strany romských klientů?

„Největší bariéru, kterou vnímám já, je určitá nedůvěra, nedůvěra ve smyslu k institucím a k nám jakožto sociálním pracovníkům, často se představujeme jako sociální pracovníce a jakmile někteří klienti slyší sociální, tak nás házejí do jednoho pytle, že jsme sociálka, takže určitý strach, že se jim budeme „motat do rodiny“ a mají z toho vždycky strach, takže trvá, než si u nich získáme důvěru. Pak si umím představit, že to jsou určité obavy z diskriminace, protože většina dětí, co k nám dochází a jsou romští, to znají ze školy, že se jim spolužáci posmívají a setkávají se tam s nějakou diskriminací a rasistickými narážkami, takže mají pocit, že to budou zažívat i tady, než poznají, kdo jsme a jak toto zařízení funguje. Asi to je nějaká komunikační bariéra, která je často spojená při práci s těma dětma, často narážíme na to, že nám nerozumějí, takže čím jednodušší věta, tím pro ně lepší. Také je to o tom, že žijí tady a teď, když se s nimi bavíte, že se potkáte tady za týden, tak je to pro ně hodně abstraktní pojem, nežijí prostě v nějakým časovým horizontu a taky mají úplně jiné životní hodnoty, nemají takové cíle jako klienti z majoritní společnosti, kteří k nám chodí. Je to trochu jiné svět a práce s nimi je určitě jiná. Klienti romského etnika jsou živější, energičtější, chtějí hodně rebelovat a jsou hlasitější, u nich je asi nejdůležitější dbát na dodržování pravidel, ale to platí pro všechny klienty.“

TO č. 2: Jak si vysvětlujete původ těchto bariér u romských klientů?

„Určitě to souvisí s romskou kulturou, a pak to jsou vzory v rodině, odtud to pramení, si myslím. Zkušenosti a obavy z té diskriminace, myslím si, že to je celospolečenský neustálý problém.“

TO č. 3: Jaké konkrétní bariéry vnímáte z Vaší strany?

„Myslím si, že já osobně jako žádný bariéry nevnímám, byť jsem měla nějaký špatný zkušenosti z mládí s Romy, tak to tak jako nevnímám a jsem přesvědčená o tom, že je vždycky důležitý toho člověka poznat, a to se snažím jako sociální pracovník

vštěpovat všem klientům z majoritní společnosti. Jediný, co občas vnímám, je to, že mi občas fakt nerozumějí, co jim chci říct, takže se vyplatí větší trpělivost, možná si umím představit, že u některých kolegů, nemyslím současných, jsem se setkala i s nějakými předsudky, které právě měli na základě nějakých špatných zkušeností. Takže s tím se taky můžeme určitě setkat. Bariéry ze strany sociálních pracovníků určitě byly, pamatuju si, že byly, nicméně si myslím, že pokud člověk tuhle práci chce dělat, tak by ty předsudky mít neměl anebo by se s nimi měl naučit pracovat. Není to asi úplně ta bariéra, ale je to to, že člověk upadne do nějaký jakoby temný uličky při práci s romskými klienty a člověk může mít pocit, že se jako hodně snaží, a nikam to nevede, ale to si myslím, že jsou situace, se kterými si sociální pracovník musí umět vyrovnat, pracovat a netýká se to jen romských klientů.“

TO č. 4: Jak si vysvětlujete původ těchto bariér u sociálních pracovníků?

„Předsudky vycházejí ze špatných zkušeností ze svého osobního života, možná částečně i z profesního, když se třeba nedaří ta práce, tak ten pracovník může sklouznout k tomu, že je všechny hodí do jednoho pytle, a že se mu naplnily nějaký ty jeho předsudky, které měl. Když romský klient nechce chodit do práce, tak věřím tomu, že to může toho pracovníka, byť je ovlivněný svojí rodinou a okolím, tak ho to může stáhnout s sebou a říct, já jsem si to prostě zažil, ten klient vážně nechce chodit do práce, tak jo, máte pravdu.“

TO č. 5: Jaký vliv mají bariéry na Vaší spolupráci?

„Tím, že je nijak nevnímám, nebo vnímám třeba jen ty jazykové bariéry, tak třeba co se týče toho, o čem jsem mluvila před tím, může to být o tom, že pracovník třeba vlivem těch bariér, které vnímá, začne ty klienty házet do jednoho pytle a začne mít třeba mnohem větší předsudky. Kvůli nedůvěře se k nim nedostaneme tak blíž, pokud k nám nebudou mít důvěru.“

TO č. 6: Jak se snažíte působení těchto vlivů předcházet?

„Děláme například preventivní programy a preventivní lekce právě i na téma rasismus, diskriminace, xenofobie. S tímto programem objíždíme základní a střední školy, hodně o tom mluvíme s dětma z majoritní společnosti, snažíme se o tom

mluvit s ostatníma tady v klubu, tím, že jsme nízkoprahový, tak se tady běžně setkávají romský děti s dětmi z majoritní společnosti. Na všechny máme stejný metr, pro všechny platí stejná pravidla a dodržování principu jedinečnosti, každého respektujeme, jaký je, jako člověka a myslím, že je dobře, když sociální pracovník tu romskou kulturu pozná i z jiné stránky, my máme možnost se vzdělávat 24 hodin za rok, takže jsme i absolvovali kurzy romského světa a specifikace práce s romským etnikem, hodně se snažíme, když ti romští klienti k nám začnou chodit, tak my se učíme třeba i romský jazyk, abychom znali ten jejich jazyk, když se mezi sebou hádají, tak mluví romsky, což je pro nás mnohdy právě ta bariéra, že my jim nerozumíme, a oni pak zase třeba nerozumí nám. Takže vzdělávat se, poznávat tu jejich kulturu, poznávat jejich tradice, obecně romský děti mají velký talent hudební a taneční, takže jsme tady založili taneční skupinu a hodně je v tom podporujeme, motivujeme. Vzdělání, to je další věc, která je důležitá a snažíme se je v tom hodně motivovat, protože většina romských klientů má jen základní vzdělání, takže to může být také určitá společenská bariéra. Hodně se snažit poznávat tu jinou kulturu, ten jinej svět. Strach pramení z nevědomí, neznalosti.“